

۲۴

آمارهای بین‌المللی

مقدمه

به منظور فراهم آوردن امکان مقایسه آماری اوضاع ایران از بعضی جهات با سایر کشورهای جهان، فصل آمارهای بین المللی در سالنامه آماری کشور تهیه و ارائه شده است.

برای تهیه این فصل، از سالنامه‌های آماری سازمان ملل متحد در زمینه‌های جمعیت، توسعه انسانی و سالنامه آماری کشورهای صادر کننده نفت (اوپک) استفاده شده است.

نخستین جدول این فصل جمعیت جهان را برحسب مناطق عمده و قاره، برای میانه سال ۲۰۱۷ و دوره ۲۰۳۰ تا ۲۱۰۰ میلادی نشان می‌دهد. جدول شماره ۲، به اطلاعات مربوط به جمعیت، تراکم جمعیت، جمعیت زیر ۱۵ سال، جمعیت بالای ۶۰ سال و میزان شهرنشینی اختصاص دارد که برخی کشورهای منتخب جهان را شامل می‌شود. جدول شماره ۳، بیانگر نرخ یا میزان خام ولادت و مرگ در برخی کشورهای جهان می‌باشد. در جدول شماره ۴، اطلاعات مربوط به شاخص توسعه انسانی برخی کشورهای منتخب جهان، ارائه شده است. به علاوه، در مورد نفت و گاز به دلیل اهمیت آن از نظر تولید انرژی و نقش آن در اقتصاد کشور، آمارهای بیش‌تری در سطح کشورهای عضو اوپک و مناطق جهان درج شده است.

در مورد آمارهای ارائه شده، توضیح نکات زیر ضروری است:

۱- چون در این فصل، اطلاعات مربوط به ایران عیناً از سالنامه آماری سازمان ملل متحد یا سایر منابع بین‌المللی استخراج شده

است، اطلاعات ارائه شده در مواردی با آمارهای مشابه در سایر فصل‌های سالنامه آماری کشور، تفاوت دارد.

۲- در طبقه‌بندی مناطق در سالنامه آماری اوپک، شوروی سابق در اروپای شرقی، ترکیه در اروپا و کشورهای حوزه دریای کارائیب در آمریکای لاتین منظور شده‌اند.

۳- کشور گابن از سال ۱۹۹۵ از سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) خارج شده بود که مجدداً از سال ۲۰۱۶ به عضویت کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) درآمد است.

۴- کشور اندونزی از سال ۲۰۱۶ از عضویت سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) حذف شده است.

۵- کشورهای آنگولا و اکوادور از سال ۲۰۰۷، به عضویت سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) درآمدند.

۶- از سال ۲۰۱۰ مؤلفه‌های مورد استفاده برای محاسبه شاخص توسعه انسانی براساس توصیه‌های بین‌المللی طبق جدول ۴-۲۴ تغییر یافته است.

۷- قابل ذکر است که تغییرات اعداد شاخص به دلیل تجدیدنظر در نشریه جدید گزارش توسعه انسانی (HDI)^(۱) می‌باشد.

لازم به ذکر است که براساس طبقه‌بندی‌های مورد استفاده توسط سازمان ملل، کشورها به لحاظ شاخص توسعه انسانی، براساس آخرین نشریه سازمان ملل به گروه‌های زیر تقسیم‌بندی می‌شوند: کشورهای با شاخص توسعه انسانی ۰/۸۰ تا ۱، کشورهای با توسعه انسانی بسیار بالا؛ کشورهای با شاخص توسعه انسانی بین ۰/۷۰ تا

1) Human Development Report.

های ثبت نام ویژه سنی در طول زندگی آن کودک به همان صورت باقی بماند.

درآمد ناخالص ملی (GNI)^(۳) سرانه: کل درآمد اقتصادی یک کشور، براساس تولید و مالکیت عوامل تولید منهای مبلغ پرداخت شده برای استفاده از عوامل تولید بقیه افراد بر حسب واحد پولی دلار آمریکا از طریق نرخ های قدرت برابری خرید (PPP)^(۴) تقسیم بر متوسط جمعیت.

ذخایر شناخته شده یا اثبات شده: مقدار تخمینی انواع هیدروکربن هایی است که از نظر آماری، در اصطلاح به آن نفت خام یا گاز طبیعی اطلاق می شود و اطلاعات زمین شناسی و مهندسی نفت، در حد قابل قبولی، حاکی از قابلیت استحصال آن تحت شرایط اقتصادی و فناوری جاری است.

نفت خام: مخلوطی از هیدروکربن هایی است که به صورت مایع در مخازن طبیعی زیر زمینی وجود دارد و پس از جریان یافتن در سطح زمین (تحت فشار جو) نیز کماکان به حالت مایع باقی می ماند. مقدار تولید نفت خام شامل موارد زیر است:

الف) مایعاتی که به لحاظ فنی به عنوان نفت خام تعریف می شوند.
ب) مقادیر اندکی از هیدروکربن ها که به شکل گاز در مخازن زیرزمینی وجود دارند، لیکن در اثر فشار جو، پس از جریان یافتن بر روی زمین به حالت مایع تبدیل می شوند.

ج) مقادیر اندکی از مواد غیر هیدروکربن که همراه با نفت تولید می شوند.

گاز طبیعی: مخلوطی از ترکیبات هیدروکربنی و مقادیر ناچیزی از مواد غیر هیدروکربنی مختلف است که به شکل گاز یا محلول در نفت در مخازن طبیعی زیرزمینی موجود است.

تولید ناخالص: مجموع جریان گاز طبیعی حاصل از مخازن نفت و گاز است که مشتمل بر گازهای نامحلول همراه و غیرهمراه می باشد.

فرآورده های نفتی: فرآورده های حاصل از تصفیه نفت خام، مواد نفتی اشباع نشده، مایعات گاز طبیعی و سایر ترکیبات هیدروکربنی است. این فرآورده ها شامل بنزین هواپیما، بنزین اتومبیل، نفت، نفت

۰/۷۹، کشورهای با توسعه انسانی بالا؛ کشورهای با شاخص توسعه انسانی ۰/۵۵ تا ۰/۶۹، کشورهای با توسعه انسانی متوسط؛ و کشورهای با شاخص توسعه انسانی کمتر از ۰/۵۴، کشورهای با توسعه انسانی پایین محسوب می شوند.

قابل ذکر است که این طبقه بندی در نشریات سازمان ملل در سال های مختلف متغیر می باشد.

تعاریف و مفاهیم

نرخ تولد و مرگ (میزان خام تولد و مرگ): تعداد سالانه تولد و مرگ به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت. این نرخ ها معمولاً بصورت «نرخ های خام» ارائه می شوند زیرا در محاسبه آنها ساختار سنی جمعیت در نظر گرفته نمی شود. بنابراین نرخ های خام مرگ در کشورهای بیشتر توسعه یافته که نسبتاً دارای سهم بیشتری از میزان مرگ و میر در جمعیت سالخورده خود هستند، معمولاً از نرخ های خام مرگ در کشورهای کمتر توسعه یافته که دارای سطح امید به زندگی کمتری هستند، بیشتر می باشد.

شاخص توسعه انسانی (HDI)^(۲): شاخصی ترکیبی است برای سنجیدن موفقیت در هر کشور، در سه معیار پایه از توسعه انسانی شامل زندگی طولانی و سالم، دسترسی به دانش و معرفت و سطح زندگی مناسب.

امید به زندگی در بدو تولد: تعداد سال هایی که یک نوزاد زنده به دنیا آمده بتواند عمر کند به شرط اینکه الگوهای رایج نرخ های مرگ و میر ویژه سنی در بدو تولد در طول حیات آن نوزاد به همان صورت باقی بماند.

میانگین سال های تحصیل: متوسط تعداد سال های تحصیل که افراد ۲۵ ساله و بیشتر به اتمام رسانده اند، که از دوره های مختلف تحصیلی با استفاده از مدت زمان آموزش رسمی در هر دوره به دست می آید.

مدت زمان مورد انتظار تحصیل: تعداد سال های مورد انتظار برای تحصیل کودکان در سن مدرسه به شرط اینکه الگوهای رایج نرخ

2) Human Development Index.

3) Gross National Income.

4) Purchasing Power Parity.

در سال‌های ۲۰۱۵، ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ مقدار شاخص توسعه انسانی ایران به ترتیب معادل ۰/۷۷۴، ۰/۷۹۶ و ۰/۷۹۸ می‌باشد که در سال ۲۰۱۷ در بین کشورهای جهان رتبه ۶۰ را به خود اختصاص داده است. لازم به ذکر است رتبه ایران در سال ۲۰۱۶ نیز ۶۰ بوده است.

در سال ۲۰۱۶ امید به زندگی در بدو تولد در ایران ۷۶/۲ سال بوده است.

بنابر آمارهای ارائه شده توسط سازمان اوپک در سال ۲۰۱۷ میزان تولید نفت خام ایران ۳۸۶۷ هزار بشکه در روز بوده که در بین ۱۳ کشور عضو اوپک رتبه سوم را به خود اختصاص داده است. عربستان سعودی با متوسط تولید ۹۹۵۹ هزار بشکه و عراق با تولید ۴۴۶۹ هزار بشکه در روز به ترتیب رتبه اول و دوم را به خود اختصاص داده اند.

بر اساس این آمارها در سال ۲۰۱۷ ایران با ۲۱۲۵ هزار بشکه در روز چهارمین کشور صادرکننده نفت خام در میان کشورهای عضو اوپک است. همچنین با عرضه بیش از ۲۳۸ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی به بازار بیش‌ترین مقدار عرضه را در بین کشورهای عضو اوپک به خود اختصاص داده است.

سفید، سوخت جت، نفت کوره حاصل از تقطیر، نفت کوره پسمانده گاز مایع شده، مواد چرب‌کننده، پارافین، زغال حاصل از نفت، قیر و ... است.

مصرف فرآورده‌های نفتی تصفیه شده: مصرف فرآورده‌های تحویلی در داخل کشور شامل فرآورده‌های نفتی، سوخت‌های مورد مصرف پالایشگاه و ضایعات و همچنین فرآورده‌های به‌دست آمده از مجتمع‌های گازی به‌استثنای سوخت کشتی است.

تولید گاز طبیعی عرضه شده به بازار: عبارت از تولید ناخالص گاز طبیعی منهای مقادیر سوخته شده، هدر رفته، گاز مجدداً تزریق شده و حجم گاز کاهش یافته و در نتیجه فرآیند تبدیل گاز و خالص‌سازی به منظور استخراج مایعات گاز طبیعی است.

گزیده اطلاعات

در سال ۲۱۰۰ جمعیت جهان ۱۱۱۸۴ میلیون نفر برآورد شده است که قاره‌های آسیا و آفریقا به ترتیب با ۴۷۸۰ و ۴۴۶۸ میلیون نفر دارای بیش‌ترین جمعیت می‌باشند.

در سال ۲۰۱۶، ۱۸۹ کشور جهان براساس شاخص توسعه انسانی رتبه‌بندی شده‌اند که در این میان، ۵۸ کشور جهان در رده کشورهای با توسعه انسانی بسیار بالا قرار دارند. کشورهای نروژ، سوئیس، استرالیا، ایرلند، آلمان، ایسلند، هونگ‌کونگ، سوئد، سنگاپور و هلند به ترتیب رتبه‌های ۱ تا ۱۰ را به خود اختصاص داده‌اند.

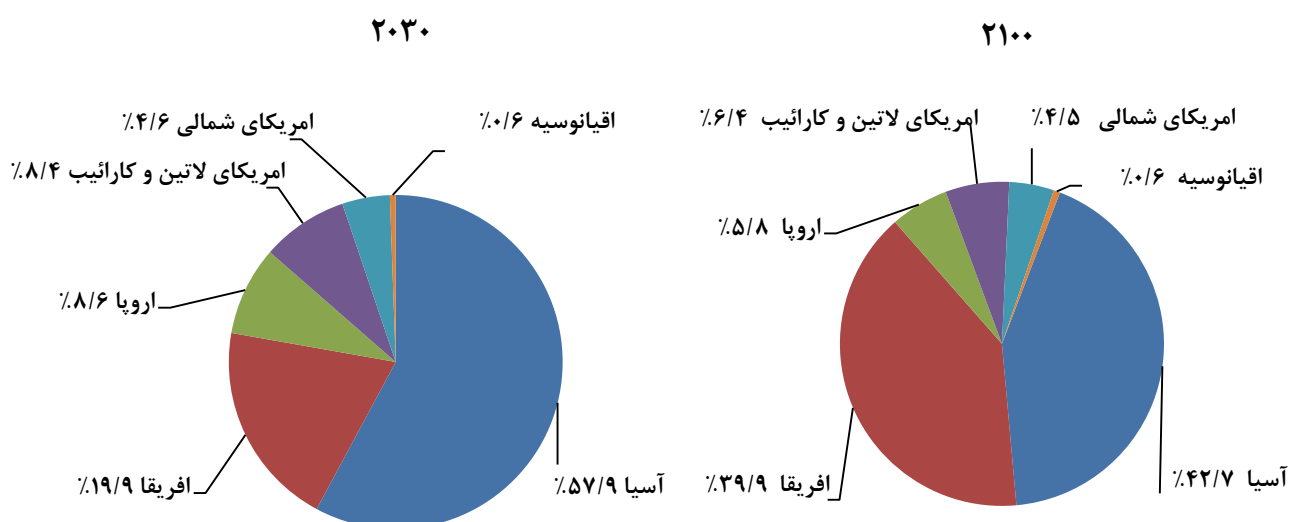
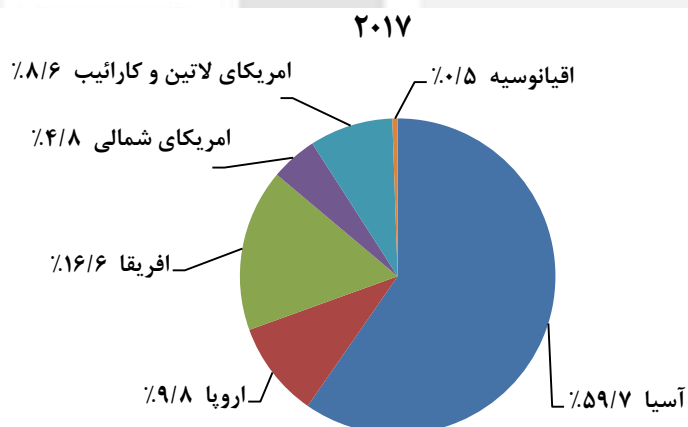
۲۴-۱- جمعیت جهان و پیش‌بینی آن برحسب منطقه

منطقه	۲۰۱۷	(۱)۲۰۳۰	(۱)۲۰۵۰	۲۱۰۰
جهان.....	۷۵۵۰	۸۵۵۱	۹۷۷۳	۱۱۱۸۶
آسیا.....	۴۵۰۴	۴۹۴۷	۵۲۵۷	۴۷۸۰
آفریقا.....	۱۲۵۶	۱۷۰۴	۲۵۲۸	۴۴۶۸
اروپا.....	۷۴۲	۷۳۹	۷۱۶	۶۵۳
آمریکای لاتین و کارائیب.....	۶۴۶	۷۱۸	۷۸۰	۷۱۲
آمریکای شمالی.....	۳۶۱	۳۹۵	۴۳۵	۴۹۹
اقیانوسیه.....	۴۱	۴۸	۵۷	۷۲

(۱) اطلاعات تجدیدنظر شده است.

مأخذ - سازمان ملل متحد. (ر. پ.).

۲۴-۱- جمعیت جهان و پیش‌بینی آن برحسب منطقه

مبنا: جدول ۲۴-۱

۲۴-۲- برخی از شاخص‌های جمعیتی در کشورهای منتخب جهان

کشور	جمعیت (میلیون نفر)	جمعیت تا سن ۱۴ سال (درصد)	جمعیت بالای سن ۶۰ سال (درصد)	تراکم جمعیت (نفر در کیلومتر مربع)	درصد شهرنشینی
	۲۰۱۸	۲۰۱۸	۲۰۱۸	۲۰۱۸	سال ۲۰۱۷
آسیا					
آذربایجان، جمهوری	۹/۹۲	۲۳/۳	۱۰/۶	۱۲۰/۱	۵۵/۷ ^(۱)
اردن	۹/۹۰	۳۵/۲	۵/۸	۱۱۱/۶	۹۱/۰
ارمنستان	۲/۹۳	۲۰/۱	۱۷/۵	۱۰۳/۱	۶۳/۱
ازبکستان	۳۲/۳۷	۲۸/۰	۷/۹	۷۶/۱	۲۵/۳
افغانستان	۳۶/۳۷	۴۲/۶	۴/۲	۵۵/۷	۲۵/۵
امارات متحده عربی	۹/۵۴	۱۳/۹	۲/۶	۱۱۴/۱	۸۶/۵
اندونزی	۲۶۶/۸۰	۲۷/۰	۸/۹	۱۴۷/۳	۵۵/۳
ایران، جمهوری اسلامی	۸۲/۰۱	۲۳/۷	۹/۱	۵۰/۴	۷۴/۹
بحرین	۱/۵۷	۱۹/۲	۴/۹	۲۰۶/۱۸	۸۹/۳
بنگلادش	۱۶۶/۳۷	۲۷/۸	۷/۵	۱۲۷۸/۱	۳۶/۶
پاکستان	۲۰۰/۸۱	۳۴/۷	۶/۸	۲۶۰/۵	۳۶/۷
تاجیکستان	۹/۱۱	۳۵/۳	۶/۰	۶۵/۱	۲۷/۱
تایلند	۶۹/۱۸	۱۷/۰	۱۷/۶	۱۳۵/۴	۴۹/۹
ترکمنستان	۵/۸۵	۳۰/۸	۷/۶	۱۲/۵	۵۱/۶
ترکیه	۸۱/۹۲	۲۴/۶	۱۲/۳	۱۰۶/۴	۷۵/۱
چین	۱۴۱۵/۰۵	۱۷/۶	۱۶/۶	۱۵۰/۷	۵۹/۲ ^(۲)
ژاپن	۱۲۷/۱۹	۱۲/۸	۳۳/۶	۳۴۸/۹	۹۱/۶
سنگاپور	۵/۷۹	۱۴/۷	۲۰/۴	۸۲۷۴/۱	۱۰۰/۰
سوریه، جمهوری عربی	۱۸/۲۸	۳۵/۷	۷/۱	۹۹/۶	۵۴/۲
عراق	۳۹/۳۴	۴۰/۲	۵/۰	۹۰/۶	۷۰/۵
عربستان سعودی	۳۳/۵۵	۲۴/۹	۵/۸	۱۵/۶	۸۳/۸
عمان	۴/۸۳	۲۱/۶	۴/۱	۱۵/۶	۸۴/۵
فلسطین	۸/۴۵	۲۷/۸	۱۶/۳	۳۹۰/۶	۹۲/۴
فیلیپین	۱۰۶/۵۱	۳۱/۵	۷/۸	۳۵۷/۲	۴۶/۹
قرقیزستان	۶/۱۳	۳۲/۱	۷/۸	۳۲/۰	۳۶/۴
قزاقستان	۱۸/۴۰	۲۸/۳	۱۱/۳	۶/۸	۵۷/۴
قطر	۲/۶۹	۱۳/۹	۳/۱	۲۳۲/۱	۹۹/۱
کره، جمهوری (کره جنوبی)	۵۱/۱۶	۱۳/۴	۲۱/۱	۵۲۶/۲	۸۱/۵
کویت	۴/۲۰	۲۱/۰	۵/۳	۲۳۵/۵	۱۰۰/۰
گرجستان	۳/۹۱	۱۹/۴	۲۱/۱	۵۶/۲	۵۸/۶ ^(۳)
لبنان	۶/۰۹	۲۲/۶	۱۲/۳	۵۹۵/۷	۸۸/۶
مالزی	۳۲/۰۴	۲۴/۰	۱۰/۰	۹۷/۵	۷۶/۰ ^(۴)
هند	۱۳۵۴/۰۵	۲۷/۴	۹/۶	۴۵۵/۴	۳۴/۰
یمن	۲۸/۹۲	۳۹/۶	۴/۶	۵۴/۸	۳۶/۶
آفریقا					
آفریقای جنوبی	۶۵/۹۷	۲۹/۶	۸/۲	۲۴/۹	۶۳/۶
الجزایر	۴۲/۰۱	۲۹/۵	۹/۶	۱۷/۶	۷۲/۶
بورکینافاسو	۱۹/۷۵	۴۴/۹	۳/۹	۷۲/۲	۲۹/۴
تونس	۱۱/۶۶	۲۴/۰	۱۲/۶	۷۵/۰	۶۸/۹
زیمبابوه	۱۶/۹۱	۴۱/۰	۴/۲	۴۳/۷	۳۲/۲
سودان	۴۱/۵۱	۴۰/۵	۵/۶	۲۳/۵	۳۴/۶
کامرون	۲۴/۶۸	۴۲/۵	۴/۸	۵۲/۲	۵۶/۴
کنگو، جمهوری دموکراتیک	۵/۴۰	۴۲/۱	۵/۲	۱۵/۸	۶۶/۹
لیبی، جمهوری عربی	۶/۴۷	۲۷/۹	۶/۸	۳/۷	۸۰/۱
مراکش	۳۶/۱۹	۲۷/۲	۱۱/۰	۸۱/۱	۶۲/۵
مصر	۹۹/۳۸	۳۳/۳	۸/۰	۹۹/۸	۴۲/۷
نیجریه	۱۹۵/۸۸	۴۳/۸	۴/۵	۲۱۵/۱	۵۰/۳

۲۴-۲- برخی از شاخص‌های جمعیتی در کشورهای منتخب جهان (دنباله)

کشور	جمعیت (میلیون نفر)	جمعیت تا سن ۱۴ سال (درصد)	جمعیت بالای سن ۶۰ سال (درصد)	تراکم جمعیت (نفر در کیلومتر مربع)	درصد شهرنشینی
	میان سال ۲۰۱۸				سال ۲۰۱۷
آمریکای جنوبی					
آرژانتین	۴۴/۶۹	۲۴/۷	۱۵/۶	۱۶/۳	۹۱/۹
برزیل	۲۱۰/۸۷	۲۱/۴	۱۳/۱	۲۵/۲	۸۶/۶
پرو	۳۲/۵۵	۲۷/۱	۱۰/۷	۲۵/۴	۷۷/۹
شیلی	۱۸/۲۰	۲۰/۱	۱۶/۵	۲۴/۵	۸۷/۶
ونزوئلا	۳۲/۳۸	۲۷/۳	۱۰/۲	۳۶/۷	۸۸/۲
آمریکای شمالی					
ایالات متحده آمریکا	۳۲۶/۷۷	۱۸/۸	۲۲/۰	۳۵/۷	۸۲/۳
کانادا	۳۶/۹۵	۱۶/۱	۲۴/۰	۴/۱	۸۱/۴
کوبا	۱۱/۴۹	۱۵/۹	۲۰/۵	۱۰۷/۹	۷۷/۰
مکزیک	۱۳۰/۷۶	۲۶/۳	۱۰/۴	۶۷/۳	۸۰/۲
اروپا					
آلمان	۸۲/۲۹	۱۳/۱	۲۸/۴	۲۳۶/۱	۷۷/۳
اتریش	۸/۷۵	۱۴/۱	۲۵/۵	۱۰۶/۲	۵۸/۳
اسپانیا	۴۶/۴۰	۱۴/۶	۲۵/۸	۹۳/۰	۸۰/۳ ^(۵)
اوکراین	۴۴/۰۱	۱۵/۸	۲۳/۵	۷۶/۰	۶۹/۴ ^(۶)
ایتالیا	۵۹/۲۹	۱۳/۴	۲۹/۸	۲۰۱/۶	۷۰/۴
ایرلند	۴/۸۰	۲۱/۵	۱۹/۴	۶۹/۷	۶۳/۲
بلژیک	۱۱/۵۰	۱۷/۲	۲۴/۹	۳۷۹/۷	۹۸/۰
بلغارستان	۷/۰۴	۱۴/۴	۲۷/۹	۶۴/۸	۷۵/۰
بوسنی - هرزگوین	۳/۵۰	۱۴/۲	۲۳/۹	۶۸/۷	۴۸/۲
پادشاهی متحده بریتانیا	۶۶/۵۷	۱۷/۸	۲۴/۲	۲۷۵/۲	۸۳/۴
پرتغال	۱۰/۲۹	۱۳/۴	۲۸/۳	۱۱۲/۴	۶۵/۲
دانمارک	۵/۷۵	۱۶/۴	۲۵/۶	۱۳۵/۶	۸۷/۹
رومانی	۱۹/۵۸	۱۵/۲	۲۵/۳	۸۵/۱	۵۴/۰
سوئد	۹/۹۸	۱۷/۷	۲۵/۶	۲۴/۳	۸۷/۴
سوئیس	۸/۵۴	۱۴/۹	۲۴/۵	۲۱۶/۲	۷۳/۸
فدراسیون روسیه	۱۴۳/۹۶	۱۷/۸	۲۱/۵	۸/۸	۷۴/۴
فرانسه	۶۵/۲۳	۱۸/۰	۲۶/۱	۱۱۹/۱	۸۰/۴
فنلاند	۵/۵۴	۱۶/۵	۲۸/۱	۱۸/۲	۸۵/۴ ^(۷)
لهستان	۳۸/۱۰	۱۴/۹	۲۴/۶	۱۲۴/۴	۶۰/۱
مجارستان	۹/۶۹	۱۴/۳	۲۶/۳	۱۰۷/۰	۷۱/۴
نروژ	۵/۳۵	۱۷/۸	۲۲/۶	۱۴/۷	۸۲/۲ ^(۸)
هلند	۱۷/۰۸	۱۶/۲	۲۵/۵	۵۰۶/۷	۹۱/۵
یونان	۱۱/۱۴	۱۴/۱	۲۶/۹	۸۶/۴	۷۹/۱
اقیانوسیه					
استرالیا	۲۴/۷۷	۱۹/۱	۲۱/۲	۳/۲	۸۶/۰ ^(۹)
نیوزیلند (زلاندنو)	۴/۷۵	۱۹/۸	۲۱/۳	۱۸/۰	۸۶/۵

(۱) شامل ناگورنو-قره باغ می‌باشد.

(۲) بدلیل اهداف آماری، اطلاعات مربوط به کشور چین شامل هنگ کنگ، ماکائو، مناطق ویژه اداری چین و استان تایوان نمی‌شود.

(۳) شامل آبخازیا و اوستیای جنوبی می‌باشد.

(۴) شامل صباح و سراوق می‌باشد.

(۵) شامل جزایر قناری، سئوتا و ملیلا می‌باشد.

(۶) شامل کریمه می‌باشد.

(۷) شامل جزایر آند می‌باشد.

(۸) شامل جزایر سوالبارو و جان ماین می‌باشد.

(۹) شامل جزایر کریسمس، کوکوس (کیلینگ) و نورفولک می‌باشد.

مأخذ - سازمان ملل متحد. (ر. پ).

۲۴-۳- میزان خام ولادت، مرگ و میر و میزان مرگ و میر اطفال در کشورهای منتخب جهان: ۲۰۱۷

کشور	میزان خام ولادت	میزان خام مرگ و میر	میزان مرگ و میر اطفال کمتر از یک سال ^(۱) (در هر هزار تولد زنده)
آسیا.....	۱۷	۷	۲۶
آذربایجان، جمهوری.....	۱۵	۶	۱۱
اردن.....	۲۴	۳	۱۵
ارمنستان.....	۱۳	۹	۸
ازبکستان.....	۲۲	۵	۱۱
افغانستان.....	۳۵	۷	۵۷
امارات متحده عربی.....	۱۰	۲	۶
اندونزی.....	۱۹	۷	۲۲
ایران، جمهوری اسلامی.....	۱۹	۵	۵
بحرین.....	۱۴	۲	۶
بنگلادش.....	۱۹	۵	۲۸
پاکستان.....	۲۶	۷	۶۶
تاجیکستان.....	۳۳	۵	۲۷
تایلند.....	۱۱	۸	۱۰
ترکمنستان.....	۲۶	۷	۴۴
ترکیه.....	۱۶	۵	۹
چین.....	۱۲	۷	۱۰
ژاپن.....	۸	۱۱	۲
سنگاپور.....	۹	۵	۲/۲
سوریه، جمهوری عربی.....	۲۲	۶	۱۷
عراق.....	۳۱	۴	۳۸
عربستان سعودی.....	۱۷	۳	۱۲
عمان.....	۲۰	۲	۹
فلسطین اشغالی.....	۳۱	۴	۱۸
فیلیپین.....	۲۱	۶	۲۱
قرقیزستان.....	۲۶	۶	۱۷
قزاقستان.....	۲۳	۷	۹
قطر.....	۱۰	۱	۶
کره جنوبی، جمهوری.....	۷	۶	۲/۸
کویت.....	۱۴	۲	۸
گرجستان.....	۱۴	۱۳	۱۰
لبنان.....	۱۴	۵	۷
مالزی.....	۱۶	۵	۷
هند.....	۲۰	۶	۳۴
یمن.....	۳۲	۶	۴۴
آفریقا.....	۳۵	۹	۵۰
آفریقای جنوبی.....	۲۲	۹	۳۸
الجزایر.....	۲۶	۴	۲۲
بورکینافاسو.....	۴۰	۹	۵۷
تونس.....	۱۹	۶	۱۵
زیمبابوه.....	۳۴	۱۰	۵۰
سودان.....	۳۴	۸	۴۵
کامرون.....	۳۶	۱۰	۵۲
کنگو، جمهوری دموکراتیک.....	۴۳	۱۰	۶۷
لیبی، جماهیر عربی.....	۲۰	۵	۲۲
مراکش.....	۱۸	۵	۲۲
مصر.....	۲۷	۶	۱۵
نیجریه.....	۳۹	۱۲	۶۷

۲۴-۳- میزان خام ولادت، مرگ و میر و میزان مرگ و میر اطفال در کشورهای منتخب جهان: ۲۰۱۷ (دنباله)

کشور	میزان خام ولادت	میزان خام مرگ و میر	میزان مرگ و میر اطفال کمتر از یک سال ^(۱) (در هر هزار تولد زنده)
آمریکای جنوبی	۱۶	۶	۳۸
آرژانتین	۱۷	۸	۱۰/۱
برزیل	۱۴	۶	۱۱
پرو	۱۹	۶	۱۶
شیلی	۱۴	۶	۶/۹
ونزوئلا	۱۹	۵	۱۲/۵
آمریکای شمالی	۱۲	۹	۶
ایالات متحده آمریکا	۱۲	۹	۵/۶
کانادا	۱۱	۸	۴/۵
کوبا	۱۰	۹	۴/۳
مکزیک	۱۹	۶	۱۷
اروپا	۱۰	۱۱	۴
آلمان	۹	۱۱	۳/۳
اتریش	۱۰	۹	۲/۹
اسپانیا	۸	۹	۲/۸
اوکراین	۹	۱۴	۷/۷
ایتالیا	۸	۱۱	۲/۹
ایرلند	۱۳	۶	۲/۸
بلژیک	۱۰	۱۰	۳/۳
بلغارستان	۹	۱۶	۶/۴
بوسنی و هرزگوین	۹	۱۰	۶
پادشاهی متحده بریتانیا	۱۲	۹	۳/۹
پرغال	۸	۱۱	۲/۶
دانمارک	۱۱	۹	۳/۸
رومانی	۱۰	۱۳	۷/۱
سوئد	۱۱	۹	۲/۵
سوئیس	۱۰	۸	۳/۵
فدراسیون روسیه	۱۲	۱۲	۵/۵
فرانسه	۱۱	۹	۳/۶
فنلاند	۹	۱۰	۲
لهستان	۱۱	۱۱	۴
مجارستان	۹	۱۴	۳/۶
نروژ	۱۱	۸	۲/۳
هلند	۱۰	۹	۳/۵
یونان	۹	۱۱	۴/۲
اقیانوسیه	۱۷	۷	۲۱
استرالیا	۱۳	۷	۳/۴
نیوزیلند (زلاندنو)	۱۲	۷	۳/۹

(۱) میزان مرگ و میر نوزادان در هر ۱۰۰۰ تولد زنده. میزان مرگ و میرهایی که دارای اعشار هستند، برگرفته از آمارهای ثبتی کشورها. ولی اعدادی که دارای اعشار نیستند، به طور تخمینی از منابع ذکرشده نقل شده‌اند.
مأخذ - دفتر مرجع جمعیتی (ر.پ).

۲۴-۴- شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان

کشور	امید به زندگی در بدو تولد	مدت زمان مورد انتظار تحصیل	میانگین سال های تحصیل	درآمد ناخالص ملی (GNI) سرانه (نرخ برابری قدرت خرید بر حسب دلار به قیمت ثابت ۲۰۱۱)
سال ۲۰۱۶				
آسیا				
آذربایجان، جمهوری	۷۲/۱	۱۲/۷	۱۰/۷	۱۵۶۰۰
اردن	۷۴/۵	۱۳/۱	۱۰/۴	۸۲۸۸
ارمنستان	۷۴/۸	۱۳/۰	۱۱/۷	۹۱۴۴
ازبکستان	۷۱/۴	۱۲/۰	۱۱/۵	۶۴۷۰
افغانستان	۶۴/۰	۱۰/۴	۳/۸	۱۸۲۴
امارات متحده عربی	۷۷/۴	۱۳/۶	۱۰/۸	۶۷۸۰۵
اندونزی	۶۹/۴	۱۲/۸	۸/۰	۱۰۸۴۶
ایران، جمهوری اسلامی	۷۶/۲	۱۴/۹	۹/۸	۱۹۱۳۰
بحرین	۷۷/۰	۱۶/۰	۹/۴	۴۱۵۸۰
بنگلادش	۷۲/۸	۱۱/۴	۵/۸	۳۶۷۷
پاکستان	۶۶/۶	۸/۶	۵/۲	۵۳۱۱
تاجیکستان	۷۱/۲	۱۱/۲	۱۰/۴	۳۳۱۷
تایلند	۷۵/۵	۱۴/۷	۷/۶	۱۵۵۱۶
ترکمنستان	۶۸/۰	۱۰/۸	۹/۸	۱۵۵۹۴
ترکیه	۷۶/۰	۱۵/۲	۸/۰	۲۴۸۰۴
چین	۷۶/۴	۱۳/۸	۷/۸	۱۵۲۷۰
ژاپن	۸۳/۹	۱۵/۲	۱۲/۸	۳۸۹۸۶
سنگاپور	۸۳/۲	۱۶/۲	۱۱/۵	۸۲۵۰۳
سوریه، جمهوری عربی	۷۱/۰	۸/۸	۵/۱	۲۳۳۷
عراق	۷۰/۰	۱۱/۰	۶/۸	۱۷۷۸۹
عربستان سعودی	۷۴/۷	۱۶/۹	۹/۵	۴۹۶۸۰
عمان	۷۷/۳	۱۳/۹	۹/۵	۳۶۲۹۰
فلسطین اشغالی	۷۳/۶	۱۲/۸	۹/۱	۵۰۵۵
فیلیپین	۶۹/۲	۱۲/۶	۹/۳	۹۱۵۴
قرقیزستان	۷۱/۱	۱۳/۴	۱۰/۹	۳۲۵۵
قزاقستان	۷۰/۰	۱۵/۱	۱۱/۸	۲۲۶۲۶
قطر	۷۸/۳	۱۳/۴	۹/۸	۱۱۶۸۱۸
کره، جمهوری (کره جنوبی)	۸۲/۴	۱۶/۵	۱۲/۱	۳۵۹۴۵
کویت	۷۴/۸	۱۳/۶	۷/۳	۷۰۵۲۴
گرجستان	۷۳/۴	۱۵/۰	۱۲/۸	۹۱۸۶
لبنان	۷۹/۸	۱۲/۵	۸/۷	۱۳۳۷۸
مالزی	۷۵/۵	۱۳/۷	۱۰/۲	۲۶۱۰۷
هند	۶۸/۸	۱۲/۳	۶/۴	۶۳۵۳
یمن	۶۵/۲	۹/۰	۳/۰	۱۲۳۹
آفریقا				
آفریقای جنوبی	۶۳/۴	۱۳/۳	۱۰/۱	۱۱۹۲۳
الجزایر	۷۶/۳	۱۴/۴	۸/۰	۱۳۸۰۲
بورکینافاسو	۶۰/۸	۸/۵	۱/۵	۱۶۵۰
تونس	۷۵/۹	۱۵/۱	۷/۲	۱۰۲۷۵
زیمبابوه	۶۱/۷	۱۰/۳	۸/۱	۱۶۸۳
سودان	۶۴/۷	۷/۴	۳/۷	۴۱۱۹
کامرون	۵۸/۶	۱۲/۲	۶/۳	۳۳۱۵

۲۴-۴- شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان (دنباله)

کشور	امید به زندگی در بدو تولد	مدت زمان مورد انتظار تحصیل	میانگین سال‌های تحصیل	درآمد ناخالص ملی (GNI) سرانه (نرخ برابری قدرت خرید بر حسب دلار به قیمت ثابت ۲۰۱۱)
سال ۲۰۱۶				
کنگو، جمهوری دموکراتیک	۶۰/۰	۹/۸	۶/۸	۷۹۶
لیبی، جمهوری عربی	۷۲/۱	۱۳/۴	۷/۳	۱۱۱۰۰
مراکش	۷۶/۱	۱۲/۴	۵/۵	۷۳۴۰
مصر	۷۱/۷	۱۳/۱	۷/۲	۱۰۳۵۵
نیجریه	۵۳/۹	۱۰/۰	۶/۲	۵۲۳۱
آمریکای جنوبی				
آرژانتین	۷۶/۷	۱۷/۴	۹/۹	۱۸۴۶۱
برزیل	۷۵/۷	۱۵/۴	۷/۸	۱۳۷۵۵
پرو	۷۵/۲	۱۳/۸	۹/۲	۱۱۷۸۹
شیلی	۷۹/۷	۱۶/۴	۱۰/۳	۲۱۹۱۰
ونزوئلا	۷۴/۷	۱۴/۳	۱۰/۳	۱۰۶۷۲
آمریکای شمالی				
ایالات متحده آمریکا	۷۹/۵	۱۶/۵	۱۳/۴	۵۴۹۴۱
کانادا	۸۲/۵	۱۶/۴	۱۳/۳	۴۳۴۳۳
کوبا	۷۹/۹	۱۴/۰	۱۱/۸	۷۵۲۴
مکزیک	۷۷/۳	۱۴/۱	۸/۶	۱۶۹۴۴
اروپا				
آلمان	۸۱/۲	۱۷/۰	۱۴/۱	۴۶۱۳۶
اتریش	۸۱/۸	۱۶/۱	۱۲/۱	۴۵۴۱۵
اسپانیا	۸۳/۳	۱۷/۹	۹/۸	۳۴۲۵۸
اوکراین	۷۲/۱	۱۵/۰	۱۱/۳	۸۱۳۰
ایتالیا	۸۳/۲	۱۶/۳	۱۰/۲	۳۵۲۹۹
ایرلند	۸۱/۶	۱۹/۶	۱۲/۵	۵۳۷۵۴
بلژیک	۸۱/۳	۱۹/۸	۱۱/۸	۴۲۱۵۶
بلغارستان	۷۴/۹	۱۴/۸	۱۱/۸	۱۸۷۴۰
بوسنی - هرزگوین	۷۷/۱	۱۴/۲	۹/۷	۱۱۷۱۶
پادشاهی متحده بریتانیا	۸۱/۷	۱۷/۴	۱۲/۹	۳۹۱۱۶
پرتغال	۸۱/۴	۱۶/۳	۹/۲	۲۷۳۱۵
دانمارک	۸۰/۹	۱۹/۱	۱۲/۶	۴۷۹۱۸
رومانی	۷۵/۶	۱۴/۳	۱۱/۰	۲۲۶۴۶
سوئد	۸۲/۶	۱۷/۶	۱۲/۴	۴۷۷۶۶
سوئیس	۸۳/۵	۱۶/۲	۱۳/۴	۵۷۶۲۵
فدراسیون روسیه	۷۱/۲	۱۵/۵	۱۲/۰	۲۴۲۳۳
فرانسه	۸۲/۷	۱۶/۴	۱۱/۵	۳۹۲۵۴
فنلاند	۸۱/۵	۱۷/۶	۱۲/۴	۴۱۰۰۲
لهستان	۷۷/۸	۱۶/۴	۱۲/۳	۲۶۱۵۰
مجارستان	۷۶/۱	۱۵/۱	۱۱/۹	۲۵۳۹۳
نروژ	۸۲/۳	۱۷/۹	۱۲/۶	۶۸۰۱۲
هلند	۸۲/۰	۱۸/۰	۱۲/۲	۴۷۹۰۰
یونان	۸۱/۴	۱۷/۳	۱۰/۸	۲۴۶۴۸
اقیانوسیه				
استرالیا	۸۳/۱	۲۲/۹	۱۲/۹	۴۳۵۶۰
نیوزیلند (زلاندنو)	۸۲/۰	۱۸/۹	۱۲/۵	۳۳۹۷۰

۲۴-۴- شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان (دنباله)

رتبه شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۱۷	رتبه شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۱۶	شاخص توسعه انسانی ^(۱)					کشور
		۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	۲۰۱۳	
آسیا							
۸۰	۸۰	۰/۷۵۷	۰/۷۵۷	۰/۷۵۹	۰/۷۵۸	۰/۷۵۲	آذربایجان، جمهوری
۹۵	۹۴	۰/۷۳۵	۰/۷۳۵	۰/۷۴۱	۰/۷۴۱	۰/۷۳۷	اردن
۸۳	۸۳	۰/۷۵۵	۰/۷۴۹	۰/۷۴۳	۰/۷۴۱	۰/۷۳۹	ارمنستان
۱۰۵	۱۰۵	۰/۷۱۰	۰/۷۰۳	۰/۷۰۱	۰/۶۹۷	۰/۶۹۰	ازبکستان
۱۶۸	۱۶۸	۰/۴۹۸	۰/۴۹۴	۰/۴۷۹	۰/۴۷۹	۰/۴۷۶	افغانستان
۳۴	۳۴	۰/۸۶۳	۰/۸۶۲	۰/۸۴۰	۰/۸۳۶	۰/۸۳۲	امارات متحده عربی
۱۱۶	۱۱۶	۰/۶۹۴	۰/۶۹۱	۰/۶۸۹	۰/۶۸۶	۰/۶۸۲	اندونزی
۶۰	۶۰	۰/۷۹۸	۰/۷۹۶	۰/۷۷۴	۰/۷۷۴	۰/۷۷۰	ایران، جمهوری اسلامی
۴۳	۴۳	۰/۸۴۶	۰/۸۴۶	۰/۸۲۴	۰/۸۲۳	۰/۸۲۰	بحرین
۱۳۶	۱۳۶	۰/۶۰۸	۰/۵۹۷	۰/۵۷۹	۰/۵۷۵	۰/۵۷۰	بنگلادش
۱۵۰	۱۵۰	۰/۵۶۲	۰/۵۶۰	۰/۵۵۰	۰/۵۴۸	۰/۵۴۲	پاکستان
۱۲۷	۱۲۷	۰/۶۵۰	۰/۶۴۷	۰/۶۲۷	۰/۶۲۵	۰/۶۲۲	تاجیکستان
۸۳	۸۳	۰/۷۵۵	۰/۷۴۸	۰/۷۴۰	۰/۷۳۸	۰/۷۳۷	تایلند
۱۰۸	۱۰۸	۰/۷۰۶	۰/۷۰۵	۰/۶۹۱	۰/۶۸۸	۰/۶۸۳	ترکمنستان
۶۴	۶۴	۰/۷۹۱	۰/۷۸۷	۰/۷۶۷	۰/۷۶۴	۰/۷۵۹	ترکیه
۸۶	۸۶	۰/۷۵۲	۰/۷۴۸	۰/۷۳۸	۰/۷۳۴	۰/۷۲۳	چین
۱۹	۱۹	۰/۹۰۹	۰/۹۰۷	۰/۹۰۳	۰/۹۰۲	۰/۸۹۹	ژاپن
۹	۹	۰/۹۳۲	۰/۹۳۰	۰/۹۲۵	۰/۹۲۴	۰/۹۲۲	سنگاپور
۱۵۵	۱۵۵	۰/۵۳۶	۰/۵۳۶	۰/۵۳۶	۰/۵۵۳	۰/۵۷۵	سوریه، جمهوری عربی
۱۲۰	۱۲۰	۰/۶۸۵	۰/۶۷۲	۰/۶۴۹	۰/۶۴۹	۰/۶۵۸	عراق
۳۹	۳۹	۰/۸۵۳	۰/۸۵۴	۰/۸۴۷	۰/۸۴۵	۰/۸۴۱	عربستان سعودی
۴۸	۴۸	۰/۸۲۱	۰/۸۲۲	۰/۷۹۶	۰/۷۹۵	۰/۷۹۶	عمان
۱۱۹	۱۱۹	۰/۶۸۶	۰/۶۸۹	۰/۶۸۴	۰/۶۷۸	۰/۶۷۸	فلسطین اشغالی
۱۱۳	۱۱۳	۰/۶۹۹	۰/۶۹۶	۰/۶۸۲	۰/۶۷۹	۰/۶۷۶	فیلیپین
۱۲۲	۱۲۲	۰/۶۷۲	۰/۶۶۹	۰/۶۶۴	۰/۶۶۲	۰/۶۵۶	قرقیزستان
۵۸	۵۸	۰/۸۰۰	۰/۷۹۷	۰/۷۹۴	۰/۷۹۳	۰/۷۸۹	قزاقستان
۳۷	۳۷	۰/۸۵۶	۰/۸۵۵	۰/۸۵۶	۰/۸۵۵	۰/۸۵۴	قطر
۲۲	۲۲	۰/۹۰۳	۰/۹۰۲	۰/۹۰۱	۰/۸۹۹	۰/۸۹۶	کره، جمهوری (کره جنوبی)
۵۶	۵۶	۰/۸۰۳	۰/۸۰۴	۰/۸۰۰	۰/۷۹۹	۰/۷۸۷	کویت
۷۰	۷۰	۰/۷۰۸	۰/۷۷۶	۰/۷۶۹	۰/۷۶۸	۰/۷۵۹	گرجستان
۸۰	۸۰	۰/۷۵۷	۰/۷۵۳	۰/۷۶۳	۰/۷۶۳	۰/۷۶۳	لبنان
۵۷	۵۷	۰/۸۰۲	۰/۷۹۹	۰/۷۸۹	۰/۷۸۷	۰/۷۸۳	مالزی
۱۳۰	۱۳۰	۰/۶۴۰	۰/۶۳۶	۰/۶۲۴	۰/۶۱۵	۰/۶۰۷	هند
۱۷۸	۱۷۸	۰/۴۵۲	۰/۴۶۲	۰/۴۸۲	۰/۴۹۹	۰/۵۰۰	یمن
آفریقا							
۱۱۳	۱۱۳	۰/۶۹۹	۰/۶۹۶	۰/۶۶۶	۰/۶۶۵	۰/۶۶۰	آفریقای جنوبی
۸۵	۸۵	۰/۷۵۴	۰/۷۵۲	۰/۷۴۵	۰/۷۴۳	۰/۷۴۱	الجزایر
۱۸۳	۱۸۳	۰/۴۲۳	۰/۴۲۰	۰/۴۰۲	۰/۳۹۹	۰/۳۹۸	بورکینافاسو
۹۵	۹۵	۰/۷۳۵	۰/۷۳۲	۰/۷۲۵	۰/۷۲۳	۰/۷۲۲	تونس
۱۵۶	۱۵۶	۰/۵۳۵	۰/۵۳۲	۰/۵۱۶	۰/۵۰۷	۰/۴۹۸	زیمبابوه
۱۶۷	۱۶۵	۰/۵۰۲	۰/۴۹۹	۰/۴۹۰	۰/۴۸۸	۰/۴۸۵	سودان
۱۵۱	۱۵۰	۰/۵۵۶	۰/۵۵۳	۰/۵۱۸	۰/۵۱۴	۰/۵۰۷	کامرون

۲۴-۴ شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان (دنباله)

رتبه شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۱۷	رتبه شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۱۶	شاخص توسعه انسانی ^(۱)					کشور
		۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	۲۰۱۳	
۱۷۶	۱۷۶	۰/۴۵۷	۰/۴۵۲	۰/۵۹۲	۰/۵۸۹	۰/۵۸۱	کنگو، جمهوری دموکراتیک
۱۰۸	۱۱۴	۰/۷۰۶	۰/۶۹۳	۰/۷۱۶	۰/۷۱۹	۰/۷۳۰	لیبی، جمهوری عربی
۱۲۳	۱۲۲	۰/۶۶۷	۰/۶۶۲	۰/۶۴۷	۰/۶۴۵	۰/۶۴۰	مراکش
۱۱۵	۱۱۳	۰/۶۹۶	۰/۶۹۴	۰/۶۹۱	۰/۶۸۸	۰/۶۸۶	مصر
۱۵۷	۱۵۶	۰/۵۳۲	۰/۵۳۰	۰/۵۲۷	۰/۵۲۵	۰/۵۲۱	نیجریه
آمریکای جنوبی							
۴۷	۴۷	۰/۸۲۵	۰/۸۲۲	۰/۸۲۷	۰/۸۲۶	۰/۸۲۵	آرژانتین
۷۹	۷۹	۰/۷۵۹	۰/۷۵۸	۰/۷۵۴	۰/۷۵۴	۰/۷۴۷	برزیل
۸۹	۸۶	۰/۷۵۰	۰/۷۴۸	۰/۷۴۰	۰/۷۳۷	۰/۷۳۵	پرو
۴۴	۴۴	۰/۸۴۳	۰/۸۴۲	۰/۸۴۷	۰/۸۴۵	۰/۸۴۱	شیلی
۷۸	۷۷	۰/۷۶۱	۰/۷۶۶	۰/۷۶۷	۰/۷۶۹	۰/۷۷۱	ونزوئلا
آمریکای شمالی							
۱۳	۱۲	۰/۹۲۴	۰/۹۲۲	۰/۹۲۰	۰/۹۱۸	۰/۹۱۶	ایالات متحده آمریکا
۱۲	۱۲	۰/۹۲۶	۰/۹۲۲	۰/۹۲۰	۰/۹۱۹	۰/۹۱۲	کانادا
۷۳	۷۲	۰/۷۷۷	۰/۷۷۴	۰/۷۷۵	۰/۷۷۲	۰/۷۷۲	کوبا
۷۴	۷۴	۰/۷۷۴	۰/۷۷۲	۰/۷۶۲	۰/۷۵۸	۰/۷۵۴	مکزیک
اروپا							
۵	۴	۰/۹۳۶	۰/۹۳۴	۰/۹۲۶	۰/۹۲۴	۰/۹۲۰	آلمان
۲۰	۲۰	۰/۹۰۸	۰/۹۰۶	۰/۸۹۳	۰/۸۹۲	۰/۸۹۲	اتریش
۲۶	۲۵	۰/۸۹۱	۰/۸۸۹	۰/۸۸۴	۰/۸۸۲	۰/۸۷۷	اسپانیا
۸۸	۹۰	۰/۷۵۱	۰/۷۴۶	۰/۷۴۳	۰/۷۴۸	۰/۷۴۶	اوکراین
۲۸	۲۸	۰/۸۸۰	۰/۸۷۸	۰/۸۸۷	۰/۸۸۱	۰/۸۷۷	ایتالیا
۴	۴	۰/۹۳۸	۰/۹۳۴	۰/۹۲۱	۰/۹۲۰	۰/۹۱۰	ایرلند
۱۷	۱۶	۰/۹۱۶	۰/۹۱۵	۰/۸۹۶	۰/۸۹۵	۰/۸۹۰	بلژیک
۵۱	۵۰	۰/۸۱۳	۰/۸۱۰	۰/۷۹۴	۰/۷۹۲	۰/۷۸۷	بلغارستان
۷۷	۷۷	۰/۷۶۸	۰/۷۶۶	۰/۷۵۰	۰/۷۴۷	۰/۷۴۲	بوسنی - هرزگوین
۱۴	۱۴	۰/۹۲۲	۰/۹۲۰	۰/۹۰۹	۰/۹۰۸	۰/۹۰۴	پادشاهی متحده بریتانیا
۴۱	۴۲	۰/۸۴۷	۰/۸۴۵	۰/۸۴۳	۰/۸۴۱	۰/۸۳۷	پرتغال
۱۱	۱۰	۰/۹۲۹	۰/۹۲۸	۰/۹۲۵	۰/۹۲۳	۰/۹۲۶	دانمارک
۵۲	۵۲	۰/۸۱۱	۰/۸۰۷	۰/۸۰۲	۰/۷۹۸	۰/۷۹۷	رومانی
۷	۷	۰/۹۳۳	۰/۹۳۲	۰/۹۱۳	۰/۹۰۹	۰/۹۰۶	سوئد
۲	۲	۰/۹۴۴	۰/۹۴۳	۰/۹۳۹	۰/۹۳۸	۰/۹۳۶	سوئیس
۴۹	۴۹	۰/۸۱۶	۰/۸۱۵	۰/۸۰۴	۰/۸۰۵	۰/۸۰۳	فدراسیون روسیه
۲۴	۲۳	۰/۹۰۱	۰/۸۹۹	۰/۸۹۷	۰/۸۹۴	۰/۸۹۰	فرانسه
۱۵	۱۵	۰/۹۲۰	۰/۹۱۸	۰/۸۹۵	۰/۸۹۳	۰/۸۹۰	فنلاند
۳۳	۳۴	۰/۸۶۵	۰/۸۶۰	۰/۸۵۵	۰/۸۵۲	۰/۸۵۰	لهستان
۴۵	۴۵	۰/۸۳۸	۰/۸۳۵	۰/۸۳۶	۰/۸۳۴	۰/۸۳۴	مجارستان
۱	۱	۰/۹۵۳	۰/۹۵۱	۰/۹۴۹	۰/۹۴۸	۰/۹۴۵	نروژ
۱۰	۱۰	۰/۹۳۱	۰/۹۲۸	۰/۹۲۴	۰/۹۲۳	۰/۹۲۳	هلند
۳۱	۳۰	۰/۸۷۰	۰/۸۶۸	۰/۸۶۶	۰/۸۶۵	۰/۸۶۲	یونان
اقیانوسیه							
۳	۳	۰/۹۳۹	۰/۹۳۸	۰/۹۳۹	۰/۹۳۷	۰/۹۳۶	استرالیا
۱۶	۱۶	۰/۹۱۷	۰/۹۱۵	۰/۹۱۵	۰/۹۱۳	۰/۹۱۰	نیوزیلند (زلاندنو)

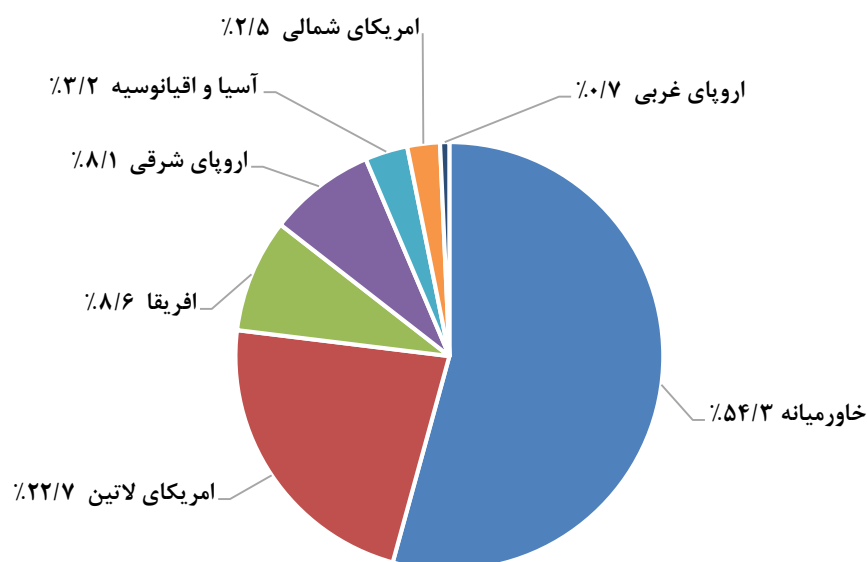
(۱) قابل ذکر است که هر ساله ارقام سال‌های قبل بر اساس نشریه گزارش توسعه انسانی (HDI) سازمان ملل تجدید نظر می‌گردد.
 مأخذ - سازمان ملل متحد. (ر. پ).

۲۴-۵- ذخایر شناخته شده نفت خام جهان بر حسب منطقه (میلیون بشکه)

منطقه	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
جهان.....	۱۰۸۶۶۴۸	۱۱۹۸۹۵۳	۱۴۵۹۷۶۵	۱۴۸۹۳۷۳	۱۴۹۰۳۸۶	۱۴۸۷۸۹۳	۱۴۹۳۱۶۴	۱۴۸۳۷۷۳
آسیا و اقیانوسیه	۴۲۶۸۱	۴۰۶۴۰	۴۷۲۲۷	۴۷۸۶۰	۴۸۱۹۷	۴۸۳۸۵	۴۹۰۰۳	۴۷۷۸۶
آفریقا.....	۹۳۳۰۷	۱۱۷۳۷۲	۱۲۵۶۲۳	۱۲۸۰۷۰	۱۲۷۲۵۴	۱۲۷۹۶۹	۱۲۸۳۵۹	۱۲۷۳۷۰
آمریکای شمالی	۲۶۹۰۱	۲۶۵۷۹	۲۷۴۶۹	۳۷۶۵۲	۴۰۵۰۳	۳۶۲۱۸	۳۶۲۱۸	۳۶۵۷۳
آمریکای لاتین	۱۲۲۲۳۳	۱۱۸۴۵۵	۳۳۴۱۲۷	۳۴۱۵۲۲	۳۴۱۲۹۶	۳۴۲۵۴۹	۳۳۹۶۴۵	۳۳۶۱۷۲
اروپای شرقی	۸۹۲۶۸	۱۲۷۲۶۶	۱۱۷۳۱۰	۱۱۹۸۷۴	۱۱۹۸۶۳	۱۱۹۸۶۰	۱۱۹۸۵۰	۱۱۹۸۳۹
اروپای غربی	۱۹۲۸۰	۱۶۹۵۲	۱۳۴۱۴	۱۱۳۳۷	۱۰۷۶۱	۱۰۰۶۴	۱۱۳۵۳	۱۰۳۹۴
خاورمیانه	۶۹۲۹۷۹	۷۵۱۶۹۰	۷۹۴۵۹۵	۸۰۲۹۵۸	۸۰۲۵۱۲	۸۰۲۸۴۸	۸۰۷۷۳۰	۸۰۴۶۳۹

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر. پ)

۲-۲۴- توزیع ذخایر شناخته شده نفت خام جهان بر حسب منطقه: ۲۰۱۷

مبنا: جدول ۵- ۲۴

۲۴-۶- متوسط تولید نفت خام جهان بر حسب منطقه

(هزار بشکه در روز)

منطقه	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
جهان.....	۶۵۸۵۷	۷۱۵۲۳	۶۹۸۸۶	۷۲۸۶۲	۷۳۴۳۶	۷۵۱۲۳	۷۵۴۷۷	۷۴۶۸۷
آسیا و اقیانوسیه	۷۲۵۳	۷۳۲۸	۷۶۷۲	۷۴۴۶	۷۴۶۰	۷۵۹۴	۷۲۴۰	۶۹۲۵
آفریقا.....	۶۷۴۶	۸۸۱۶	۸۶۶۸	۷۶۳۹	۷۱۶۰	۷۰۹۵	۶۶۶۰	۶۹۸۹
آمریکای شمالی	۷۲۱۳	۶۵۳۸	۶۷۰۹	۸۸۴۹	۱۰۱۶۴	۱۰۶۷۹	۱۰۰۶۱	۱۰۵۶۷
آمریکای لاتین	۹۳۱۷	۱۰۱۳۰	۹۶۳۰	۹۶۹۸	۹۷۴۱	۹۷۱۵	۹۲۲۲	۸۷۱۲
اروپای شرقی	۷۶۳۱	۱۱۰۸۳	۱۲۶۴۷	۱۲۶۶۰	۱۲۶۵۰	۱۲۶۵۵	۱۲۷۶۶	۱۲۹۳۴
اروپای غربی	۶۲۸۸	۴۹۰۵	۳۵۳۰	۲۷۲۴	۲۷۵۰	۲۸۹۳	۲۹۲۰	۲۸۶۵
خاورمیانه	۲۱۴۱۰	۲۲۷۲۲	۲۱۰۳۱	۲۳۸۴۵	۲۳۵۱۱	۲۴۴۹۴	۲۶۶۰۸	۲۵۶۹۳

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر. پ)

۲۴-۷- متوسط صادرات نفت خام جهان بر حسب منطقه^(۱)

(هزار بشکه در روز)

منطقه	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
جهان.....	۳۸۸۰۰	۴۰۵۴۱	۴۱۱۵۹	۴۰۶۳۹	۴۰۳۱۱	۴۱۶۸۸	۴۴۱۷۵	۴۴۷۵۳
آسیا و اقیانوسیه	۲۲۳۰	۱۹۶۱	۱۵۶۵	۱۱۳۱	۱۲۰۰	۱۳۲۴	۱۳۵۶	۱۳۰۹
آفریقا.....	۵۲۰۹	۶۴۸۲	۷۶۳۵	۶۵۲۲	۶۰۵۴	۶۲۰۲	۶۷۴۷	۶۲۷۳
آمریکای شمالی	۱۲۳۱	۱۳۷۸	۱۵۲۰	۲۱۹۳	۲۶۲۷	۲۷۶۶	۳۲۶۲	۴۰۳۰
آمریکای لاتین	۴۹۰۶	۴۷۳۹	۴۶۲۴	۴۳۸۳	۴۹۴۵	۵۲۱۳	۵۱۲۲	۵۰۴۳
اروپای شرقی	۴۱۴۵	۵۳۴۴	۷۲۷۳	۶۹۴۳	۶۸۰۰	۷۱۹۷	۷۳۸۲	۷۱۶۶
اروپای غربی	۴۹۹۱	۳۷۴۰	۲۵۵۵	۱۹۶۹	۱۸۹۲	۱۹۴۹	۲۰۹۶	۲۱۸۷
خاورمیانه	۱۶۰۸۸	۱۶۸۹۷	۱۵۹۸۸	۱۷۴۹۷	۱۶۷۹۳	۱۷۰۳۷	۱۹۲۱۱	۱۸۷۴۶

(۱) اطلاعات شامل صادرات میعانات گازی، صادرات مجدد، تغییرات در مقدار نفت در حال حمل، جابجایی‌هایی که به هیچ طریق دیگر نشان داده نشده است و استفاده نامشخص می‌باشد.

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر. پ).

۲۴-۸- متوسط تولید نفت خام کشورهای عضو اوپک (هزار بشکه در روز)

کشور	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
جمع.....	۲۸۱۹۶ ^(۱)	۳۱۲۴۶	۲۹۷۲۰	۳۱۸۳۰	۳۰۹۰۸	۳۱۸۵۰	۳۳۲۸۱	۳۲۵۱۵
آنگولا.....	۷۳۶	۱۲۴۱	۱۷۵۸	۱۷۰۱	۱۶۵۴	۱۷۶۷	۱۷۲۲	۱۶۳۲
اکوادور.....	۳۹۲	۵۱۲	۴۷۶	۵۲۶	۵۵۷	۵۴۳	۵۴۹	۵۳۱
الجزایر.....	۷۹۶	۱۳۵۲	۱۱۹۰	۱۲۰۳	۱۱۹۳	۱۱۵۷	۱۱۴۶	۱۰۵۹
امارات متحده عربی.....	۲۱۷۵	۲۳۷۸	۲۳۲۴	۲۷۹۷	۲۷۹۴	۲۹۸۹	۳۰۸۸	۲۹۶۷
ایران، جمهوری اسلامی.....	۳۶۶۱	۴۰۹۲	۳۵۴۴	۳۵۷۵	۳۱۱۷	۳۱۵۲	۳۶۵۱	۳۸۶۷
عراق.....	۲۸۱۰	۱۸۵۳	۲۳۵۸	۲۹۸۰	۳۱۱۱	۳۵۰۴	۴۶۴۸	۴۴۶۹
عربستان سعودی ^(۲)	۸۰۹۵	۹۳۵۳	۸۱۶۶	۹۶۳۷	۹۷۱۳	۱۰۱۹۳	۱۰۴۶۰	۹۹۵۹
قطر.....	۶۴۸	۷۶۶	۷۳۳	۷۲۴	۷۰۹	۶۵۶	۶۵۲	۶۰۰
کویت ^(۲)	۱۹۹۶	۲۵۷۳	۲۳۱۲	۲۹۲۵	۲۸۶۷	۲۸۵۹	۲۹۵۴	۲۷۰۴
گابن ^(۳)	-	-	۲۳۳	۲۲۶	۲۲۶	۲۲۵	۲۲۰	۲۱۰
گینه استوایی ^(۳)	۱۱۵	۰۰۰	۲۳۷	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۱۲۹
لیبی، جماهیر عربی.....	۱۳۴۷	۱۶۹۳	۱۴۸۷	۹۹۳	۴۸۰	۴۰۴	۳۹۰	۸۱۷
نیجریه.....	۲۰۵۴	۲۳۶۶	۲۰۴۸	۱۷۵۴	۱۸۰۷	۱۷۴۸	۱۴۲۷	۱۵۳۶
ونزوئلا.....	۲۸۹۱	۳۰۶۷	۲۸۵۴	۲۷۹۰	۲۶۸۳	۲۶۵۴	۲۳۷۳	۲۰۳۵

(۱) اختلاف سر جمع مربوط به کشور اندونزی است که به دلیل خروج آن از سازمان کشورهای تولید کننده نفت (اوپک) می باشد.

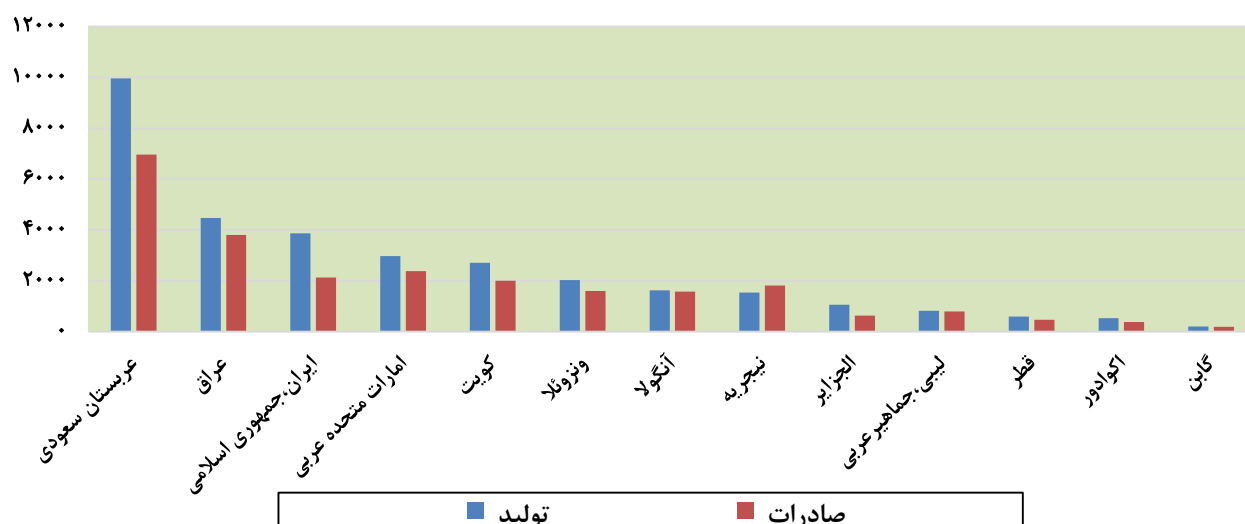
(۲) شامل سهم تولید از منطقه بی طرف می باشد.

(۳) کشورهای گابن و گینه استوایی به سازمان کشورهای تولید کننده نفت (اوپک) اضافه شده و کشور اندونزی حذف شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر. پ).

هزار بشکه در روز

۲۴-۳- تولید و صادرات نفت خام کشورهای عضو اوپک: ۲۰۱۷

مبنا: جداول ۸-۲۴ و ۹-۲۴

۲۴-۹- متوسط صادرات^(۱) نفت خام کشورهای عضو اوپک

(هزار بشکه در روز)

کشور	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
جمع.....	۲۱۵۲۹ ^(۲)	۲۳۳۱۶	۲۲۸۰۶	۲۴۳۰۸	۲۳۳۳۷	۲۳۶۹۷	۲۵۲۶۷	۲۴۸۶۱
آنگولا.....	۷۴۹	۹۴۷	۱۷۱۱	۱۶۶۹	۱۶۰۸	۱۷۱۱	۱۶۷۰	۱۵۷۷
اکوادور.....	۲۵۲	۳۸۰	۳۴۰	۳۸۸	۴۲۲	۴۳۳	۴۱۵	۳۸۵
الجزایر.....	۴۶۱	۹۷۰	۷۰۹	۷۴۴	۶۲۳	۶۴۲	۶۶۸	۶۳۳
امارات متحده عربی.....	۱۸۱۵	۲۱۹۵	۲۱۰۴	۲۷۰۱	۲۴۹۷	۲۴۴۲	۲۴۰۸	۲۳۷۹
ایران، جمهوری اسلامی.....	۲۴۹۲	۲۳۹۵	۲۲۴۸	۱۲۱۵	۱۱۰۹	۱۰۸۱	۱۹۲۲	۲۱۲۵
عراق.....	۲۰۴۰	۱۴۷۲	۱۸۹۰	۲۳۹۰	۲۵۱۶	۳۰۰۵	۳۸۰۴	۳۸۰۲
عربستان سعودی.....	۶۲۵۳	۷۲۰۹	۶۶۴۴	۷۵۷۱	۷۱۵۴	۷۱۶۳	۷۴۶۳	۶۹۶۸
قطر.....	۶۱۸	۶۷۷	۵۸۷	۵۹۹	۵۹۶	۴۹۱	۵۰۳	۴۶۶
کویت.....	۱۲۳۱	۱۶۵۱	۱۴۳۰	۲۰۵۹	۱۹۹۵	۱۹۶۴	۲۱۲۸	۲۰۱۰
گابن ^(۳)	-	-	-	۲۰۸	۲۰۷	۲۰۶	۲۰۵	۱۸۸
گینه استوایی ^(۳)	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰
لیبی، جماهیر عربی.....	۱۰۰۵	۱۳۰۶	۱۱۱۸	۸۳۶	۳۲۹	۲۸۸	۳۵۰	۷۹۲
نیجریه.....	۱۹۸۶	۲۳۲۶	۲۴۶۴	۲۱۹۳	۲۱۲۰	۲۱۱۴	۱۷۳۸	۱۸۱۱
ونزوئلا.....	۲۰۰۴	۱۷۸۸	۱۵۶۲	۱۵۲۸	۱۹۶۵	۱۹۷۴	۱۸۳۵	۱۵۹۶

(۱) اطلاعات شامل صادرات میعانات گازی، تغییرات در مقدار نفت در حال محل جابجایی‌ها می‌باشد.

(۲) اختلاف سرجمع مربوط به کشور اندونزی است که به دلیل خروج آن از سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک) می‌باشد.

(۳) کشورهای گابن و گینه استوایی به سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک) اضافه شده است و کشور اندونزی حذف شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر. پ.).

۱۰-۲۴- متوسط صادرات^(۱) فرآورده‌های نفتی کشورهای عضو اوپک (هزار بشکه در روز)

کشور	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
جمع.....	۳۶۶۱	۴۳۰۷	۳۹۶۲	۴۱۳۹	۴۰۰۷	۴۳۸۴	۵۲۸۴	۵۰۶۸
آنگولا.....	۹	۱۴	۳۱	۳۲	۳۱	۳۷	۵۴	۱۷
اکوادور.....	۳۱	۲۰	۲۸	۲۰	۸	۱۶	۳۱	۴۲
الجزایر.....	۴۵۳	۴۵۲	۳۱۵	۴۵۳	۵۸۳	۶۰۵	۵۴۱	۵۷۰
امارات متحده عربی.....	۱۶۵	۵۰۹	۳۳۷	۲۸۰	۲۵۶	۴۱۵	۶۳۰	۶۵۴
ایران، جمهوری اسلامی.....	۶۰	۴۰۲	۳۶۸	۳۹۴	۴۷۰	۵۱۴	۸۹۸	۹۹۳
عراق.....	۱۲۶	۱۴	۵	۱۲	۹	۱۴	۳۷	۲۰
عربستان سعودی.....	۱۳۰۶	۱۳۸۵	۹۵۱	۷۹۴	۹۸۸	۱۱۵۵	۱۵۰۳	۱۴۳۸
قطر.....	۷۴	۷۷	۳۲۲	۵۱۱	۵۲۲	۵۲۱	۵۶۸	۶۳۹
کویت.....	۳۸۰	۶۱۴	۷۷۳	۸۰۵	۷۵۱	۷۳۹	۷۰۷	۴۲۸
گابن ^(۲)	-	-	-	۱۱/۴	۱۰/۹	۱۰/۷	۱۰/۴	۱۲
گینه استوایی ^(۲)	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰
لیبی، جماهیر عربی.....	۱۵۰	۱۶۳	۵۰	۸۶	۱۷	۲۲	۲۳	۲۴
نیجریه.....	۳۰	۴۹	۲۳	۲۳	۴۹	۱۸	۱۸	۱۹
ونزوئلا.....	۶۱۷	۶۰۹	۷۶۰	۷۱۳	۳۱۲	۳۱۸	۲۶۳	۲۱۲

(۱) اطلاعات شامل تغییرات در مقدار نفت در حال حمل، جابجایی که به هیچ طریق دیگر نشان داده نشده است و استفاده نامشخص می‌باشد.

(۲) کشورهای گابن و گینه استوایی به سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک) اضافه شده است و کشور اندونزی حذف شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر. پ.).

۱۱-۲۴- متوسط مصرف فرآورده‌های نفتی در کشورهای عضو اوپک (هزار بشکه در روز)

کشور	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
جمع.....	۵۱۱۸ ^(۱)	۵۱۶۴	۸۰۹۷	۸۹۹۳	۹۲۱۲	۹۳۳۸	۹۲۳۳	۹۳۰۲
آنگولا.....	۳۶	۵۳	۹۵	۱۴۹	۱۴۷	۱۴۲	۱۲۲	۱۱۵
اکوادور.....	۱۲۰	۱۵۳	۲۴۲	۲۷۲	۲۸۶	۲۵۹	۲۴۷	۲۴۱
الجزایر.....	۱۸۸	۲۴۶	۳۴۴	۳۷۷	۳۸۹	۴۱۹	۳۹۹	۴۲۲
امارات متحده عربی.....	۱۴۵	۲۰۴	۵۹۱	۶۶۵	۷۱۹	۷۷۸	۷۹۹	۷۸۹
ایران، جمهوری اسلامی.....	۱۱۸۹	۱۴۷۹	۱۸۲۰	۱۷۷۶	۱۸۴۶	۱۷۹۵	۱۸۰۱	۱۸۱۹
عراق.....	۴۵۲	۵۳۷	۶۹۴	۷۱۵	۶۸۰	۶۸۶	۷۵۷	۷۹۴
عربستان سعودی.....	۹۰۲	۱۱۷۵	۲۶۰۰	۲۹۹۴	۳۱۶۳	۳۳۱۹	۳۲۱۰	۳۲۴۲
قطر.....	۳۵	۶۰	۱۰۷	۲۲۱	۲۴۳	۲۸۶	۳۵۰	۳۳۹
کویت.....	۱۵۳	۲۴۹	۳۵۸	۳۳۰	۳۳۷	۳۴۶	۳۵۰	۳۷۱
گابن ^(۲)	-	-	-	۲۴	۲۴	۲۴	۲۵	۲۶
گینه استوایی ^(۲)	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۴	۷	۸	۶	۶
لیبی، جماهیر عربی.....	۲۰۲	۲۳۰	۳۰۱	۲۵۰	۲۲۲	۲۱۱	۲۰۸	۲۰۸
نیجریه.....	۲۱۴	۲۵۸	۲۷۱	۳۸۵	۳۹۶	۴۰۸	۳۹۳	۴۲۶
ونزوئلا.....	۴۸۶	۵۲۱	۶۷۵	۸۳۱	۷۵۲	۶۵۸	۵۶۶	۵۰۳

(۱) اختلاف سرجمع، مربوط به کشور اندونزی است که به دلیل خروج آن از سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک) می‌باشد.

(۲) کشورهای گابن و گینه استوایی به سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک) اضافه شده و کشور اندونزی از آن حذف شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر. پ.).

(میلیارد مترمکعب)

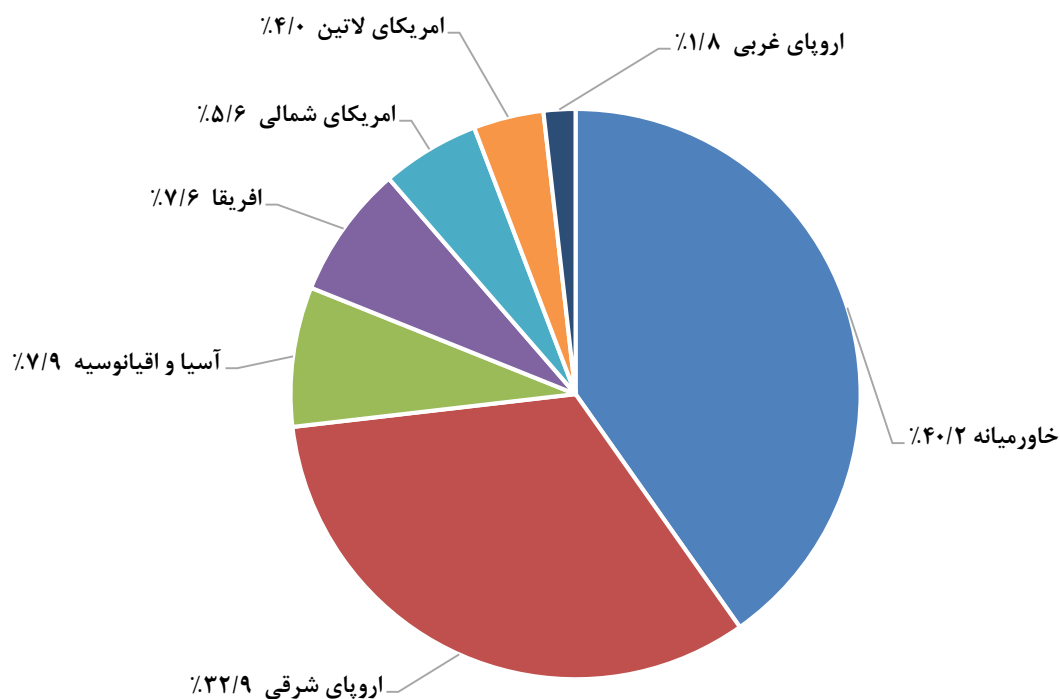
۱۲-۲۴- ذخایر شناخته شده گاز طبیعی جهان بر حسب منطقه

منطقه	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	(۱)۲۰۱۳	(۱)۲۰۱۴	(۱)۲۰۱۵	(۱)۲۰۱۶	۲۰۱۷
جهان.....	۱۵۹۷۷۶	۱۷۶۲۷۲	۱۹۳۲۳۹	۱۹۹۴۶۷	۱۹۸۲۷۹	۱۹۷۷۱۲	۱۹۹۰۶۰	۱۹۹۴۴۴
آسیا و اقیانوسیه.....	۱۲۴۶۹	۱۴۴۳۹	۱۵۸۲۷	۱۵۷۲۴	۱۵۲۱۲	۱۵۳۱۱	۱۵۳۵۸	۱۵۷۹۰
آفریقا.....	۱۲۴۶۳	۱۴۲۶۹	۱۴۴۶۳	۱۴۳۷۱	۱۴۶۲۴	۱۴۴۸۴	۱۴۹۳۱	۱۵۰۶۵
آمریکای شمالی.....	۶۷۰۸	۷۴۲۱	۹۷۰۱	۱۱۷۲۵	۱۱۲۱۲	۱۱۳۶۵	۱۱۱۶۵	۱۱۱۲۶
آمریکای لاتین.....	۷۷۲۰	۷۲۶۳	۸۳۲۵	۷۹۹۸	۷۹۸۱	۷۹۸۳	۷۸۷۶	۷۹۴۴
اروپای شرقی.....	۵۳۱۶۰	۵۴۵۲۶	۶۱۰۳۴	۶۵۳۰۷	۶۵۱۵۶	۶۵۳۷۰	۶۵۷۰۲	۶۵۷۰۲
اروپای غربی.....	۷۴۴۶	۵۸۳۶	۵۰۰۱	۴۲۸۸	۴۰۲۵	۳۸۷۰	۳۷۰۸	۳۶۰۰
خاورمیانه.....	۵۹۸۱۱	۷۲۵۱۸	۷۸۸۸۹	۸۰۰۸۷	۸۰۱۰۲	۷۹۴۱۹	۸۰۳۱۹	۸۰۲۱۶

(۱) اطلاعات تجدید نظر شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر. پ.).

۴-۲۴- توزیع ذخایر شناخته شده گاز طبیعی جهان بر حسب منطقه : ۲۰۱۷

مبنا: جدول ۱۲- ۲۴

۱۳-۲۴- گاز طبیعی عرضه شده به بازار جهان برحسب منطقه (میلیون مترمکعب)

منطقه	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	(۱)۲۰۱۳	(۱)۲۰۱۴	(۱)۲۰۱۵	(۱)۲۰۱۶	۲۰۱۷
جهان.....	۲۴۴۷۶۸۵	۲۸۰۳۸۵۹	۳۳۰۰۷۰۶	۳۴۹۱۲۹۵	۳۵۴۶۶۶۵	۳۶۰۵۹۳۷	۳۶۲۹۹۸۸	۳۷۳۷۹۹۰
آسیا و اقیانوسیه.....	۲۷۳۴۷۵	۳۶۴۶۲۰	۴۸۲۰۶۸	۵۰۰۷۰۸	۵۲۰۸۵۳	۵۳۸۵۶۱	۵۵۶۷۶۲	۵۹۲۲۳۰
آفریقا.....	۱۲۵۵۸۹	۱۶۹۲۲۵	۲۱۱۴۹۲	۲۱۳۴۰۷	۲۱۲۷۶۳	۲۰۹۵۴۲	۲۱۸۷۲۷	۲۳۴۷۰۲
آمریکای شمالی.....	۷۲۶۴۳۴	۶۹۶۶۰۰	۸۰۰۶۱۲	۸۴۳۰۴۰	۸۹۶۹۰۳	۹۳۲۰۸۱	۹۳۰۶۷۹	۹۴۶۴۳۷
آمریکای لاتین.....	۱۳۱۴۶۱	۱۷۲۱۸۴	۲۱۱۱۵۷	۲۱۷۵۱۶	۲۱۸۲۴۴	۲۱۴۰۹۲	۲۰۹۱۱۴	۲۰۶۹۳۱
اروپای شرقی.....	۶۹۹۰۹۷	۷۸۵۳۰۰	۷۸۶۳۴۳	۷۸۳۲۹۰۶	۸۱۶۰۲۱	۸۱۱۶۰۱	۸۰۷۲۰۲	۸۵۹۴۹۸
اروپای غربی.....	۲۸۲۶۳۰	۲۹۵۷۸۰	۲۸۱۷۲۸	۲۶۲۹۸۷	۲۴۷۹۸۸	۲۳۹۸۱۷	۲۳۶۹۶۹	۲۳۸۰۹۸
خاورمیانه.....	۲۰۹۰۰۰	۳۲۰۱۵۰	۵۲۷۳۰۶	۶۲۰۷۳۱	۶۳۳۸۹۳	۶۵۹۲۴۲	۶۷۰۵۳۵	۶۶۰۰۹۴

(۱) اطلاعات تجدید نظر شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر. پ.).

۱۴-۲۴- گاز طبیعی عرضه شده به بازار جهان توسط کشورهای عضو اوپک (میلیون مترمکعب)

کشور	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
جمع.....	۳۸۴۶۱۵ ^(۱)	۴۲۹۳۶۹	۶۲۰۸۱۹	۷۲۱۹۹۲ ^(۱)	۷۳۹۹۹۲ ^(۱)	۷۷۵۰۴۸ ^(۱)	۸۰۰۹۰۸	۷۹۶۳۳۵
آنگولا.....	۵۷۰	۶۵۰	۷۳۳	۹۲۵	۷۳۲	۷۷۲	۱۹۱۹	۳۱۱۱
اکوادور.....	۱۴۰	۲۶۰	۳۳۰	۵۱۵	۵۷۸	۴۹۷	۵۳۰	۴۶۳
الجزایر.....	۸۳۱۱۹	۸۹۲۳۵	۸۴۶۱۵	۷۹۶۴۷	۸۳۲۹۶	۸۳۰۴۱	۹۳۱۵۲	۹۴۷۷۸
امارات متحده عربی.....	۳۸۳۸۰	۴۷۷۹۰	۵۱۲۸۲	۵۴۶۰۰	۵۴۲۴۵	۶۰۱۸۱	۶۱۸۶۲	۵۴۰۸۶
ایران، جمهوری اسلامی.....	۶۰۲۴۰	۱۰۳۵۰۰	۱۸۷۳۵۷	۱۹۹۲۹۳	۲۱۲۷۹۶	۲۲۶۶۷۳	۲۲۶۹۰۵	۲۳۸۰۰۳
عراق.....	۳۱۵۰	۱۴۵۰	۱۳۰۳	۷۴۴۵	۷۹۲۷	۷۶۸۵	۱۰۴۱۶	۱۰۶۵۰
عربستان سعودی.....	۴۹۸۱۰	۷۱۲۴۰	۸۷۶۶۰	۱۰۰۰۳۰	۱۰۲۳۸۰	۱۰۴۴۵۰	۱۱۰۸۶۰	۱۱۵۰۰۰
قطر.....	۲۴۹۰۰	۴۵۸۰۰	۱۳۱۱۶۵	۱۷۷۶۰۲	۱۷۴۰۵۷	۱۸۱۴۴۴	۱۸۲۸۳۰	۱۶۳۵۹۹
کویت.....	۹۶۰۰	۱۲۳۰۰	۱۱۷۳۳	۱۶۳۱۱	۱۵۰۲۹	۱۶۹۰۹	۱۷۲۹۱	۱۷۱۰۲
گابن ^(۲)	-	-	-	۳۸۰	۵۵۰	۵۵۰	۵۵۱	۴۰۷
گینه استوایی ^(۲)	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۶۵۵۰	۶۱۶۰	۶۲۰۰	۸۷۴۰	۹۶۰۰
لیبی، جماهیر عربی.....	۵۸۸۰	۱۱۳۰۰	۱۶۸۱۴	۱۸۴۶۳	۱۶۵۲۳	۱۵۴۹۳	۱۵۵۷۰	۱۴۳۰۹
نیجریه.....	۱۲۴۶۰	۲۲۴۰۰	۲۸۰۹۹	۳۸۴۱۱	۴۳۸۴۲	۴۵۱۴۸	۴۲۵۶۲	۴۵۴۳۴
ونزوئلا.....	۲۷۸۰۱	۲۳۴۴۴	۱۹۷۲۸	۲۱۸۲۰	۲۱۸۷۸	۲۶۰۰۴	۲۷۷۱۸	۲۹۷۹۳

(۱) اختلاف سرجمع مربوط به کشور اندونزی است که بدلیل خروج آن از کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک) می باشد.

(۲) کشورهای گابن و گینه استوایی به سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک) اضافه شده و کشور اندونزی از آن حذف شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر. پ).